

Plenum

Torsdag 9.9.2021 kl. 16.01—18.33

3.3. Muntlig fråga om regeringens skattelösningar (Jussi Saramo vänst)

Muntligt spörsmål MFT 145/2021 rd

Muntlig frågestund

Talman Anu Vehviläinen: Ledamot Saramo.

Debatt

16.44 **Jussi Saramo vas:** Arvoisa rouva puhemies! Suurituloiset siirtävät Suomessa veronmaksua eteenpäin jatkuvasti enemmän, esimerkiksi piilottamalla omaisuuttaan vakuutuskuoriin. Jos lopulta siirtää kirjansa ja omaisuutensa kokonaan pois Suomesta, voi näin välttyä kokonaan verotukselta. Toisin kuin länsimaissa yleensä, Suomessa ei ole aiemmin ollut maastapoistumisveroa, ja me olemme siis kannustaneet ihmisiä muuttamaan Suomesta pois. On tosi hienoa, että hallitus on nyt päättänyt korjata tämän epäisänmaallisen porsaanreiän verotuksessa. Tämä verohan verottaa siis vain niitä tuloja, joita ei ole aikaisemmin verotettu, siinä tilanteessa, että muutetaan pois maasta.

Nyt kun OECD ja Euroopan unioni korjaavat näitä laajempia verotussääntöjä, joista kärsivät hyvinvointivaltioiden lisäksi tietysti erityisesti kaikkein köyhimmät maat, kysyn valtiovarainministeri Saarikolta: millä muilla tavoin hallitus aikoo tukkia verovuotoa ja siten vähentää kestävyysvajetta? Tiedetään, että menetämme jopa miljarditasolla rahaa [Puhemies koputtaa] vuosittain veronkierron takia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.45 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä budjettiehdotus piti sisällään myös veroneuvottelut, ja keväällä sovitulla tavalla kohdistettiin kasvuun tulevia verotoimia mutta myös veronkiristyksiä yhteensä 100 miljoonalla eurolla, ja tämä niin kutsuttu arvonnousuvero oli osa sitä.

Nostan pari muuta esiin. Toisin kuin edustaja Mäkelä muuten viittasi, ei ole tulossa päätöstä rahastojen tuplaverotuksesta — ei, sellaista ei ole tässä esityksessä mukana. Siirtohintasääntelyn tiukennuksissa voidaan täysimääräisesti käyttää Suomen verotusoikeutta, ja toinen kokonaisuus, jonka nostan esiin, on ulkomaisten kiinteistösijoitusrahastojen tulojen verottaminen jatkossa laajemmin Suomessa verosopimusten oikeuttamalla tavalla. Samalla kuitenkin on hyvä muistaa, että me huolehdimme suomalaisten yritysten kilpailukykyä.

Yksi toimi, jonka haluan myös nostaa esiin verotuksen näkökulmasta, on kotitalousvähennys. Se vaikuttaa myönteisesti ja harmaata taloutta vähentävästi, lisää yrittäjyyttä, ja se kohdistuu nyt erityisesti palvelualoille, kotitalous-, hoito- ja hoivatyöhön, ja myös öljyläm-

Punkt i protokollet PR 94/2021 rd

mityksen muutoksiin vapaaehtoiselta pohjalta. Silläkin on vaikutusta [Puhemies koputtaa] verotulojen näkökulmasta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Essayah.

16.46 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pääministeri Marin totesi täällä, että hallituksen talouspolitiikka on onnistunutta. No, kun ajatellaan, että elämme nyt nousukautta ja velkaannumme lähes 7 miljardia vuodessa, niin kyllä tässä nyt voi varmaan eriävänkin näkemyksen esittää.

Täällä ministeri Saarikko aivan oikein totesi, että kasvu pitää saada jatkumaan. Luulen, että tässä salissa kaikki näkevät, että jos tämä velkaantumiskehitys aiotaan joskus saada käännettyä, kasvu pitää saada jatkumaan, ja investoinnit ovat siinä aivan keskeisessä osassa.

Silloin kun työn tuottavuutta halutaan nostaa, silloin tarvitaan uusia investointeja, ja tässä riihessä piti tulla tki-investointeihin jonkunlaista verokannustinta, mikäli on uskominen hallitusohjelmakirjaukseen, mikäli on uskominen siihen, että parlamentaarinen tki-työryhmä on saanut tehtäväkseen lähteä tavoittelemaan 4 prosentin bkt-osuutta investoinneissa Suomessa. [Puhemies koputtaa] Suurin osa näistä investoinneista tulee nimenomaan sieltä yksityiseltä sektorilta, kaksi kolmasosaa. Missä ovat nämä verokannustimet, hyvä hallitus?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.47 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Essayah'n puheenvuoro oli monin tavoin viisas. Ajattelen aivan samoin kuin te kasvusta ja sen merkityksestä, ja kyllä kasvu edellyttää, että Suomi on edelläkävijä, luo uusia ideoita, keksintöjä, teknologioita vaikkapa siellä ilmastomuutoksen torjunnan, digitalisaation, terveysteknologian ja vastaavien äärellä. Siksi olen iloinen siitä, että osana tätä ratkaisua päätimme, että tutkimusyhteistyökannustinta — sitä samaa, joka on voimassa jo nyt — merkittävästi korotetaan, ja lisäksi se on voimassa vuoteen 2027 asti. Sitä ei siis suoraan vielä vakinaistettu, koska on vasta ensimmäinen vuosi käytössä, mutta jo nyt saamiemme tietojen mukaan se on ollut erittäin suosittu. Se hyödyttää myös pieniä yrityksiä, ja meidän näkemyksemme mukaan tuo ura seuraavaksi viideksi vuodeksi varmasti tulee osoittamaan sen merkityksen. Ja juuri kuten, edustaja Essayah, te viisaasti totesitte, tämän parlamentaarisen, kaikkien puolueiden yhteistyön merkitys tutkimuksen ja kehityksen turvaamisessa on nyt ensiarvoisen tärkeää tulevan syksyn aikana. Se on ainut tae sille, että yksityinen raha lähtee liikkeelle [Puhemies koputtaa] ja ne tki-panokset kasvavat.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pitko.

16.49 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus sopi budjettiriihen yhteydessä myös kestävän kasvun kannalta oleellisesta ilmastopaketista. Myös elinkeinoelämä on vaatinut ilmastotekoja, ja nyt olemme — tai te olette — sopineet keinoista, joilla päästään hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi on päätetty käyttää puolet kestävän kasvun rahastosta ilmastoon. Näitä keinoja myös arvioidaan ja tarvittaessa lisätään. Uskottava ilmastopolitiikka antaa myös elinkeinoelämälle näkymän ja yrityksille näkymän siitä, minkälainen investointiympäristö on. Tämä yhdistettynä myös

Punkt i protokollet PR 94/2021 rd

budjettiriihessä päätettyyn Suomen Akatemian leikkausten perumiseen antaa positiivisen tulevaisuuskuvan. Kysynkin hallitukselta: millä tavalla te näette Suomen investointiympäristönä nyt, kun olemme aidolla tiellä olemaan maailman ensimmäinen hiilineutraali hyvinvointivaltio? [Jani Mäkelä: Olemmeko me enää hyvinvointivaltio sen jälkeen?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.50 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pidän erityisen tärkeänä, että Suomi suhtautuisi tähän ilmastonmuutoksen torjunnan vakavaan tehtävään juuri tavalla, joka rohkaisee meitä luottamaan siihen, että ratkaisut siihen ovat olemassa. Suomi on monessa jo onnistunut, suomalaiset kunnat, kotitaloudet ja yritykset, myös maatalous. [Sanna Antikainen: Onnistuitte ajamaan turpeen alas!] Ja tätä kaikkea me kiritämme ja kannustamme, emme kurita.

Mitä tulee investointiympäristöön laajemmin, olen tyytyväinen siitä äsken jo kertomastani, että tutkimusyhteistyökannustimelle tulee laajennus ja jatko. Suomen Akatemian valtuudet, ikään kuin mahdollisuus käynnistää uusia tutkimuksia, säilyvät ensi vuonna nykyisellä tasolla. Ja myös se EU-raha, kestävän kasvun ohjelma, kohdistaa paljon panoksia nimenomaan tutkimus- ja kehitystyöhön. Sen perusteella, mitä Suomessa juuri nyt tapahtuu, maakunnissa, alueilla, koko Suomessa, rohkenen sanoa, että suomalainen investointiympäristö on kiinnostava, mutta se ei ole ainutlaatuinen, ja meillä on kova kilpailu pysyä sen kasvun tahdissa, joka maailmalla on nyt vahvasti liikkeellä. Siihen työhön [Puhemies koputtaa] uskon tämän hallituksen olevan valmis.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindtman.

16.51 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On pakko tuoda vähän mittasuhteita tähän talous- ja työllisyyskeskusteluun, joka on aivan erinomaisen tärkeää. Kesäkuussa Suomen työllisyysaste nousi ensimmäistä kertaa historiassa yli 75 prosentin. Työllisiä oli enemmän kuin Tilastokeskuksen mittaushistoriassa on aineistossa kerätyksi mitattu. Hyvä niin. Tällä uralla pitää jatkaa, ja niitä toimia tulee nyt lisää.

Mitä tulee tähän alijäämään, sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä on erittäin tyytyväinen siihen, että alijäämä ensi vuodelle verrattuna tähän tämän vuoden arviointiin pienee seitsemän ja puoli miljardia. [Timo Heinonen: Se nyt vielä olisi puuttunut, että se olisi kasvanut!] Jos verrataan finanssikriisin jälkeiseen aikaan, niin sama alijäämän pieneminen otti kahdeksan vuotta — kahdeksan vuotta. Tällä uralla pitää jatkaa.

Mutta ei ainoastaan siitä valtionvelasta, arvoisa puhemies, vaan nyt täytyy kantaa huolta myös hyvinvointi-, hoiva- ja oppimisvelasta. Sen takia kysyn, koska me emme pärjää [Puhemies koputtaa] tulevaisuudessa, jos emme tähän panosta: eteneekö hoitotakuu, ja panostetaanko todella [Puhemies koputtaa] tähän hoivavelan purkamiseen, koska se on tärkeintä [Puhemies: Aika!] tässä ajassa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.52 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin tärkeää, että kysytte tätä. Me keskustelemme paljon taloudellisesta kestävyysvajeesta mutta hyvin paljon vähemmän sosiaalisesta kestävyysvajeesta. Tämä

Punkt i protokollet PR 94/2021 rd

terveysvelka, joka meille on koitunut jo ennen koronaa mutta myös koronan jälkimaastossa, pakottaa meidät uudelleenarvioimaan sitä, mikä on yhteiskunnassa tosiasiallisesti tärkeää. Ihmisen pääoman ja terveyden ylläpitäminen on aivan olennaista, koska juuri se auttaa ihmisiä jaksamaan toimintakyvyn näkökulmasta.

Me tulemme nyt toteuttamaan hoitotakuun. Nimenomaan tämän budjettiriihen päätöksenä vuodelle 23 lisätään 50 miljoonaa lisää rahoitusta kehyksen päälle, jotta hoitotakuuta koskeva esitys voidaan antaa. Lähtökohdaksi otetaan siis se, että seitsemässä päivässä jokainen suomalainen pääsee perustason hoitoon ja tulee myös hoidetuksi. Tämä on olennaista, että hoitotakuun antamisesta pidetään kiinni, [Puhemies koputtaa] ja lokakuun loppuun mennessä annetaan arvio siitä, [Puhemies koputtaa] milloin tuo esitys sitten annetaan.